

Cyngor Cymuned Llanystumdwy

Rhaglen waith y Cyngor – nos Iau, 3ydd o Orffennaf 2025 yn brydlon am 7:00 y.h. yn Neuadd Llanystumdwy, a drwy Zoom.

1. **Croeso gan y Cadeirydd ac ymddiheuriadau.**
2. **Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod 5ed o Fehefin 2025.**
3. **Llofnodi cadarnhâd taliadau BACS mis Mehefin 2025.**
4. **Datgan buddiant personol.**
5. **Un Llais Cymru**
 - a) **Cynhadledd Arfer Arloesol, Llanelwedd, 02.07.2025** – Clerc wedi cael gwybod gan Un Llais Cymru nad oedd yn bosib cael cyswllt rhithiol i'r Gynhadledd, oherwydd ei bod yn cynnal gweithdai mewn 4 ystafell. Cadarnhwyd y byddent yn anfon adroddiad at y cynghorau yn cynnwys y materion a drafodwyd, fel bod y Clerc yn medru rhannu'r wybodaeth hefo'r Cynghorwyr.
 - b) **Pwyllgor Ardal Arfon/Dwyfor, 08.07.2025**, yn Siambr Cyngor Tref Pwllheli.
 - c) **Cyfansoddiad a Fframwaith Llywodraethiant newydd Un Llais Cymru.**

Darpariaeth newydd yn cynnwys symleiddio'r trefniadau ar gyfer sicrhau cworwm mewn Cyfarfod Cyffredinol Blynnyddol a gwella effeithiolrwydd y Pwyllgor Gwaith Cenedlaethol. Mae'n rhaid mabwysiadu'r newidiadau yma'n ffurfiol. Felly, fe gynhelir Cyfarfod Cyffredinol Arbennig i ystyried hyn, trwy gyswllt o bell am 16.00, dydd **Mercher 3 Medi 2025**. Mae angen 20% o aelodau Cynghorau drwy Gymru i fod yn bresennol er mwyn gallu cynnal y cyfarfod a bydd yr agenda yn cynnwys crynodeb o'r newidiadau a fwriedir i'r cyfansoddiad. **Dylai pob Cyngor enwebu un o'i Cynghorwyr i fod yn bresennol**, ac eilydd rhag ofn na fydd yr enw cyntaf yn gallu bod yn bresennol.

Mae angen anfon enwau a chyfeiriadau e-bost eich cynrychiolydd ac eilydd at Tracy Gilmartin tgilmartin@unllaiscymru.cymru

Mae'n rhaid i unrhyw Gyngor sydd eisiau cyflwyno gwelliannau i'r cyfansoddiad arfaethedig newydd adael i'r Clerc wybod yn ysgrifenedig erbyn 15.08.2025. Cyhoeddir canllawiau ar sut i ddefnyddio'r system bleidleisio cyn y cyfarfod.

Materion gan Cyngor Gwynedd

6. **Tîm Tacluso Ardal Ni** – yn Llanystumdwy rhwng 14.07.2025-18.07.2025.

7. **Cais cynllunio sydd angen penderfyniad - dim**

Ceisiadau cynllunio a ddaw yn ystod Gorffennaf ac Awst 2025 – angen caniatâd i'r Clerc roi sylwadau arnynt ar ol ymgynghori gyda'r Cadeirydd/Is Gadeirydd. Os bydd angen, gellir cynnal cyfarfod byr i'w trafod yn rhithiol.

8. **Clybiau Ieuenctid Cymunedol.** – Mr Steffan Williams, Rheolwr Gwasanaethau Ieuenctid, Cyngor Gwynedd yn cynnig sefydlu, neu ail sefydlu Clwb Ieuenctid yn yr ardal i bobl ifanc rhwng 11-18 oed am 30 wythnos o'r flwyddyn. Byddai angen i'r Cyngor Cymuned gyfrannu at

y gost o gynnal y clwb. **Y Clerc wedi cysylltu hefo'r Rheolwr Gwasanaeth i gael mwy o wybodaeth, ac yn disgwyl ateb.**

9. Cronfa 'Gwynedd Ni' i Gynghorau Tref a Chymuned.

Derbyniwyd ebost gan Alys Jones, Swyddog Prosiect Adfywio Trefi, Cyngor Gwynedd, yn cynnig uchafswm o £6.500.00 i Cyngor Cymuned Llanystumdwy. (a phob cymuned arall yng Ngwynedd). Y pwpras fyddai i ddatblygu cynlluniau sydd yn gwella ei cymuned, drwy edrychiad, cyfleusterau a bwrlwm trefi a phentrefi Gwynedd. Enghreifftau o hyn fyddai:-

- Cyfraniad tuag at ddigwyddiadau.
- Prosiectau gwella amgylchedd/harddu.
- Offer neu welliant i barciau/ardaloedd gwyrdd/cyfleusterau.
- Deunydd marchnata a/neu hyrwyddo lleol.
- Cynlluniau Celf Cyhoeddus.
- Cynlluniau dehongli treftadaeth/diwylliannol.

Ni ellir gefnogi'r rhestr isod drwy'r Gronfa:-

- Gweithgaredd sydd yn hyrwyddo crefydd.
- Talu benthygiad.
- Costau arferol cynnal a chadw offer, tiroedd ac adeiladau.
- Costau cyflogi swyddi.
- Gweithgareddau sydd yn cael eu cynnal y tu allan i ffiniau y Cyngor Cymuned.
- Dyraniadau ar ffurf grant/rhodd i unigolion/sefydliadau/cwmnïau.
- Costau craidd Cyngor Cymuned fel yswiriant.

Cynigiwyd yn y cyfarfod diwethaf byddai'n bosib glanhau cerrig beddi enwogion yr ardal, creu hysbysfwrdd Eifion Wyn/ y Lôn Goed, ac efallai gael mwy o arwyddion llechi ar weddill pontydd yr ardal. Angen trafod.

Bydd angen cwblhau ffurflen gais, erbyn 31.07.2025, a bydd angen gwario a chwblhau y gwaith erbyn 31.12.2025.

10. Gwarchodfa Natur Aberogwen - Llyn Celanedd yn cael ei enwi yn 'The Spinnies'. Cais i anfon ebost at Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru i ddefnyddio'r enw 'Llyn Celanedd' yn lle 'The Spinnies'.

Materion yn y gymuned.

11. Llanystumdwy

a) **Safle ger Maes Llwyd, Llanystumdwy** - cais gan Cymdeithas Tai Gogledd Cymru i gael enw ar y safle ar gyfer y 6 tŷ fforddiadwy sydd yn cael ei adeiladu yno.

Bu'r Cynghorydd Miriam Williams yn Ysgol Llanystumdwy yn trafod a dewis enw ar gyfer y safle newydd hefo dosbarthiadau blwyddyn 3,4, 5 a 6.

Dewiswyd y tri enw isod ar ol pleidlais yn yr ysgol ymysg y plant:-

Hen Gae - oherwydd mai cae oedd o yno o'r blaen.

Cae Congl - oherwydd ei fod ar y gongl.

Cae'r Ffordd - oherwydd ei fod rhwng y ddwy lôn.

Derbynwyd dau gynnig arall hefyd sef:-

Cae Hetar - gan un o'r pentrefwyr.

Cae'r Felin - cynnig oedd yn boblogaidd ymysg y Cynghorwyr ar ol i'r Cynghorydd Miriam Williams edrych ar hen fapiau degwm, a gweld mai *Llanystumdwy Mill* oedd perchennog y cae yn 1836.

Derbyniwyd gwybodaeth fod yr ysgol angen sied newydd i gadw pethau oedd yn yr hen storfa sydd rŵan yn brif fynedfa i'r ysgol.

Mae'r Clerc wedi holi Cymdeithas Tai Gogledd Cymru yn garedig, gan efallai y byddent fel cwmni yn fodlon ystyried gwneud cyfraniad i'r ysgol tuag at hyn.

Derbyniwyd ymateb Cymdeithas Tai Gogledd Cymru yn dweud:-

"Mae hyn yn wych, diolch yn fawr iawn i chi, y Cynghorwyr a'r Ysgol am eich gwaith a cyfraniad at hyn. Rydym yn ddiolchgar iawn am yr awgrymiadau.

Mi fyddwn yn rhoi y cais ymlaen i Cyngor Gwynedd cyn gynted a phosib. Unwaith y cawn gadarnhad ganddynt o pa enw y byddant yn ei ddewis fe ddoi yn ol atoch chi. "

12. **Eglwys a Phont Llanystumdwy** - fe anfonodd y Clerc ebost at Tím Tacluso, Cyngor Gwynedd yn gofyn tybed a fyddent yn gallu twtio'r chwyn a thyfiant ar y bont, ac ar y clawdd o flaen yr Eglwys. Fe wnaed y gwaith ar unwaith ganddynt.

13. **Rhoslan/Ynys**

14. **Chwilog**

Datblygiad posib ar gyfer 25 uned gan Grŵp Cynefin ar dir Bryn Hyfryd, Chwilog

Mae Grŵp Cynefin yn edrych ar ddatblygiad posib o dai fforddiadwy yn Chwilog ar dir Bryn Hyfryd. Bydd y math o dai terfynol i'w gadarnhau, er mwyn ei gosod ar sail rhent cymdeithasol a rhent canolraddol.

Mae Gwyndaf Williams, Rheolwr Datblygu Gorllewin Grwp Cynefin wedi gofyn am gael dod i gyflwyno eu cynlluniau sydd o dan sylw, a derbyn adborth a sylwadau yn ein cyfarfod nesaf ar 04.09.2025. Fe wnaiff baratoi pecyn hefo gwybodaeth ar y cynlluniau o dan sylw a'i anfon o flaen y cyfarfod.

15. **Pencaenewydd/Sardis**

16. **Llangybi - angen holi am bris i lanhau y matiau duon hefo 'glanhawr pwerus'.**

17. **Hysbysfyrddau angen staen arnynt** - roedd clo'r hysbysfwrdd ym Mhencaenewydd wedi torri, felly yn dilyn derbyn caniatad gan y Cadeirydd, gofynwyd i Mr Alun Owen am bris i'w trwsio. Cytunwyd i ofyn wrtho ei drwsio. Gwnaeth hefyd gynnig pris am roi 2 got o staen ar y 4 hysbysfwrdd sydd gennym. Angen penderfyniad os am ofyn wrtho ei peintio.

18. **Materion Ariannol**

Adroddiad Ariannol gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.

Bydd y Clerc yn anfon ebost at y cynghorwyr i gyd cyn y cyfarfod, drwy gynnwys dogfen 'excel' o'r sefyllfa ariannol hyd at 30.06.2025. Mae hyn yn cadw golwg manwl ar y gwariant sydd eisioes wedi ei wneud.

19. **Archwilio mewnol** - Y Clerc wedi gwybodaeth gan archwylwyr mewnol, Cyngor Gwynedd fod popeth yn iawn.

Y Clerc wedi anfon y manylion at Archwilio Cymru rwan, ar gyfer archwiliad llawn, ac wedi rhoi rhybudd ar y wefan a'r hysbysfyrddau.

20. **HSBC** - cadarnhau na fydden nhw'n tynnu £5.00 o ffioedd costau misol o'r 01.07.2025 ymlaen, fel rhan o benderfyniad i gefnogi 'sefydliadau bach'.

21. **Cyflog a chostau y Clerc mis Gorffennaf 2025** – angen caniatâd i’w dalu ar ol 01.08.2025, oherwydd na fydd cyfarfod yn ystod mis Awst.

22. **Angen caniatâd i’r Clerc dalu biliau (os bydd angen) yn ystod misoedd Gorffennaf ag Awst 2025, ar ol ymgynghori a chael caniatad drwy ebost gan y Cadeirydd. Bydd y manylion i gyd yn cael ei rhoi ar rhaglen a chofnodion mis Medi 2025.**

23. **Taliadau** BACS angen cael ei gwneud yn dilyn y cyfarfod:

Enw	Rheswm	Pris £	TAW	Cyfanswm Taliad £	Taliad BACS £
Alun Owen (3010)	Gosod clo newydd ar hysbysfwrdd Pencaenewydd	<u>52.90</u>	<u>10.58</u>	<u>63.48</u>	<u>63.48</u>
Gareth Jones (000171)	Gwaith cychwynol tacluso Bedd Lloyd George	<u>80.00</u>		<u>80.00</u>	<u>80.00</u>

24. Cyflog mis Mehefin a Gorffennaf 2025 y Clerc i’w rannu rhwng y Clerc a Chyllid a Thollau EM.

Enw/Rheswm	Swm £	Cyfanswm Taliad net £	Taliad BACS:- £
Cyflog sylfaenol y Clerc, Mehefin 2025 35 awr y mis x £18.26 = £639.10	639.10 Llai treth- £127.82 = <u>£511.28</u>	<u>511.28</u>	<u>511.28</u>
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc Mehefin 2025 £639.10 x 20% = £127.82	<u>£127.82</u>	<u>127.82</u>	<u>127.82</u>
Costau swyddfa Clerc Mehefin 2025	<u>26.00</u>	<u>26.00</u>	<u>26.00</u>

Cyflog sylfaenol y Clerc, Gorffennaf 2025 35 awr y mis x £18.26 = £639.10	639.10 Llai treth- £127.82 = <u>£511.28</u>	<u>511.28</u>	<u>511.28</u>
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc Gorffennaf 2025 £639.10 x 20% = £127.82	<u>£127.82</u>	<u>127.82</u>	<u>127.82</u>
Costau swyddfa Clerc Gorffennaf 2025	<u>26.00</u>	<u>26.00</u>	<u>26.00</u>

Materion hwyr

Bydd angen penderfynu os mai ar y nos Iau **04.09.2025** fydd y cyfarfod nesaf yn Neuadd Chwilog a drwy Zoom.